

ЕМИЛИЈА ПОПОВИЋ (1996–2024)

Постоје људи који на својој животној путањи посебно одражавају Божије облике. Њихова присутност, било да је то поглед, осмех или сам сусрет, носи дубоке трагове људске доброте, љубави и талента. Иако су сва људска бића Божија облика, неки људи својом енергијом и светлошћу истичу ту истину, показујући нам на који начин лепота и доброта могу да се преточе у свакодневне поступке. Емилија Поповић (1996–2024) својом харизмом, љубављу и искреним присуством унела је светлост у животе свих који су имали част да је упознају. Њен живот и дело били су одраз Божије лепоте у људској форми, осветљавајући просторе које је дирнула, преносећи на нас свеопшту топлину, доброту и узвишену инспирацију. Писати о Емилији Поповић у прошлом времену значи и занемарити на неки начин трајност њеног стваралачког и научног доприноса. Као научница и књижевница, испитивала је границе између различитих жанрова и дисциплина, повезујући књижевност, теорију и позоришну уметност у јединствену целину. Њен аналитички приступ одликовала је прецизност, а стваралачки чин дубока свест о дијалогу између традиције и савремености.

Као члан сарадник Матице српске и активан учесник програма Омладинског одбора, Емилија је својим радом и ангажманом оставила значајан траг у Матици српској. Рођена у Лозници, где је завршила основну и средњу школу, своја прва искуства у културним институцијама стекла је у Центру за културу „Вук Караџић“, који је остао важан ослонац у њеном професионалном развоју. Основне и мастер студије завршила је на Одсеку за српску књижевност и језик у Новом Саду, где је припремала и докторску дисертацију под менторством проф. др Љиљане Пешикан Љуштановић. Њено интересовање за драмско стваралаштво Момчила Настасијевића резултирало је радом о мотиву инцеста у његовим драмама, за који је добила прву Бранкову награду Матице српске. Проширено истраживање објављено је у књизи *Ујола саздани: митови инцеста у драмском стваралаштву Момчила Настасијевића између митско-религиозног и симболичког значења*, посвећеној њеним родитељима, Александру и Бранки Поповић. Ова књига је део едиције *Прва књига* Матице српске, што је био значајан корак у њеној књижевној и научној каријери. Од 2021. године Емилија је била редовни члан Матице српске, а 2024. године изабрана је за члана сарадника, на основу сарадње са Одељењем за књижевност и језик и Омладинским одбором. Посебно је била активна у организовању драмских радионица са Нином Стокић, као и у научним скуповима посвећеним Растку Петровићу, Шпири Матијевићу, Милошу Црњанском и др. Њен научни и књижевни рад обухватао је сарадњу са бројним периодичним публикацијама, укључујући *Летопис Матице српске*, *Зборник Матице српске за књижевност и језик*, *Лексикон писаца српске књижевности* и друге часописе у Србији и региону. Поред научног и књижевног рада, активно је учествовала у позоришном животу, посебно

у оквиру Драмске секције Филозофског факултета у Новом Саду. Остварила је улоге у представама *Лари Томсон*, *шпaтeдија једне младости*, *Заувек и дан више* и другим позоришним представама које су окупљале студенте заинтересоване за позоришну уметност. Њена креативна енергија и посвећеност уметности били су видљиви у свим аспектима њеног рада, чинећи је изузетним ствараоцем и посвећеним истраживачем. Њен рад на књижевности између два рата, митским аспектима модерне и савремене књижевности, као и драмским мотивима, открива важан аспект српске књижевности. Њена књига објављена у Матици српској не представља само круну њеног научног истраживања, иако само почетак, већ и сведочанство о дубокој посвећености и интелектуалној храбрости да се посвети овако интригантном теми. Успела је да споји митске и симболичке елементе, дајући ново светло на стваралаштво Момчила Настасијевића. То је сведочанство једног ума који је увек тежио ка савршенству, ка дубљим истинама у књижевности, као и у животу, а остаје као вечити подсетник на њену изузетност.

Емилија Поповић била је истраживач у области српске књижевности и драмске теорије, са посебним акцентом на анализи митских и симболичких елемената у делу Момчила Настасијевића. Њен рад је представљао дубоко истраживање које је допринело бољем разумевању културних и књижевних парадигми Настасијевићевог дела. Методолошки, користила је историографску анализу књижевних текстова и интегрисала интердисциплинарне приступе који комбинују филолошке, митолошке и социолошке аспекте. Један од основних циљева њеног истраживања био је процес деконструкције и реинтерпретације културних и историјских наратива у српској модерној и савременој књижевности. Посебну пажњу посветила је анализи драмског стваралаштва Момчила Настасијевића, с фокусом на мотив инцеста у његовој драми. Њено истраживање открило је дубоке митске и религиозне контексте који су обликовали Настасијевићеве драмске структуре, као и значај симболизма као кључног аспекта његовог стваралаштва. Књига *Ујола саздани: митови инцеста у драмском стваралаштву Момчила Настасијевића између митско-религиозној и симболичкој значења* (Прва књига *Матиче српске*, 2024) представља значајан допринос проучавању српске драме и даје нова сазнања о овом важном књижевном делу. Награда коју је освојила за свој мастер рад, *Бранкова награда Матиче српске*, потврђује њену методолошку прецизност и теоријску зрелост, као и њену способност да integriше различите теоријске приступе и допринесе новим интерпретацијама које обогаћују српску књижевну традицију. Њен рад је имао потенцијал да остави дубок траг у истраживању српске књижевности и теорије драме, а њен допринос ће наставити да живи кроз студије које су плод њене посвећености и интелектуалне озбиљности.

Омладински одбор Матиче српске изгубио је једног од својих најпосвећенијих чланова. *Зборник Матиче српске за књижевност и језик* и *Летопис Матиче српске* остају без ауторке чији су радови значајно доприносили њиховом садржају. Иза Емилије Поповић остају њено дело, стваралачка страст и преданост књижевности и позоришту, као и трајно место у сећању свих који су с њом сарађивали и делили љубав према уметности и знању.

Мсп Милена Ж. Кулић

Матица српска

Одељење за књижевност и језик
milena.kulic@maticasrpska.org.rs

UDC 929 Popović E.

<https://orcid.org/0009-0001-3862-2177>

Примљен: 16. јануара 2025.

Прихваћен: јануара 2025.